

Донецька обласна державна адміністрація
Управління культури і туризму
Донецька обласна універсальна наукова бібліотека
ім. Н. К. Крупської

Бібліотеки області назустріч Євро-2012

Методичні поради

Донецьк 2010

ББК 78.381.9

Б 59

Бібліотеки області назустріч Євро-2012 : метод. поради / упр. культури і туризму Донец. облдержадмін., Донец. обл. універс. наук. б-ка ім. Н. К. Крупської ; уклад. І. А. Пилипенко. – Донецьк : Сх. вид. дім, 2010. – 16 с.

Укладач:	І. А. Пилипенко
Редактор:	Т. С. Литвин
Науковий редактор:	Н. В. Петренко
Відповідальний за випуск:	Л. О. Новакова, засл. працівник культури України
Комп'ютерний набір:	В. І. Копійка

© Донецька ОУНБ
ім. Н. К. Крупської, 2010
© «Східний видавничий дім»
(макет і обкладинка)

18 квітня 2007 року – це дата, що стала офіційною точкою відліку реалізації в Україні найбільш значущого проекту за всю історію незалежної держави. Рішенням виконкому УЄФА Україні та Польщі надано право приймати на своїй території чемпіонат Європи 2012 року з футболу. Вперше в історії цей чемпіонат відбудеться у Східній Європі. Донецьку область визначено одним із приймаючих регіонів, Донецьк – містом-організатором групових матчів УЄФА Євро-2012. Цей винятковий історичний шанс є безпрецедентною нагодою сформувати сучасну інфраструктуру країни в цілому та окремих приймаючих регіонів та міст, здійснити структурні зміни в економіці, залучити іноземні та вітчизняні інвестиції, створити нові робочі місця, сформувати європейський імідж України.

Постановою Кабінету Міністрів України № 357 від 14 квітня 2010 року затверджена Державна цільова програма підготовки та проведення в Україні фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу. У Донецькій області розроблені та реалізуються Регіональна та міська цільові програми з підготовки та проведення в Україні фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу. Мета цих програм полягає у створенні правових, соціальних, економічних та організаційних умов для успішного проведення в країні, зокрема у Донецькій області, фінальної частини чемпіонату.

Підготовка до турніру це не тільки будівництво інфраструктури – стадіонів, аеропортів, вокзалів, готелів, а й створення інформаційного простору, організація культурного обслуговування і дозвілля. У цей процес втягнені різні соціальні інститути: преса, радіо, телебачення, заклади культури. Важливу роль в інформаційному забезпеченні підготовки та проведення континентального чемпіонату з футболу мають відігравати бібліотечні заклади. Їх діяльність у період 2011–2012 рр. повинна бути спрямована на забезпечення громадян інформацією про хід підготовки та проведення чемпіонату.

Більш ефективній роботі у зазначеному напрямку сприятиме розробка цільової бібліотечної програми, наприклад, «Бібліотека – центр підтримки Євро-2012». Основні пункти програми можуть бути наступними:

- Визначення організацій – соціальних партнерів.
- Виявлення потенційних користувачів, вивчення їх інформаційних потреб шляхом опитування, бесід, анкетування.
- Аналіз стану бібліотечного фонду та його поповнення літературою відповідного напрямку.
- Створення баз даних.
- Організація культурно-просвітницької роботи.

Бібліотека є такою установою, що у своїй діяльності використовує безліч форм взаємодії з різноманітними структурами. У роботі бібліотек

назустріч Євро-2012 реальними соціальними партнерами можуть бути: структури місцевих виконкомів (відділ внутрішньої політики, комітет з фізичної культури та спорту, постійна комісія з міжнародних зв'язків, у справах культури, релігії та спорту); спортивні організації і рухи, школи, клуби, зокрема фан-клуб ФК «Шахтар»; громадські організації, освітні заклади і заклади культури; засоби масової інформації.

Тема Євро-2012 є багатоаспектною, адже чемпіонат Європи – це не тільки футбольні матчі, а й можливість підвищити імідж України у континентальній спільноті держав, показати економічний, діловий, культурний потенціал країни та її регіонів.

Виходячи з цього, бібліотекам області доцільно розгорнути культурно-просвітницьку діяльність у таких напрямках:

- 1) популяризація спорту та спортивних досягнень;
- 2) поширення інформації про чемпіонат з футболу, хід підготовки до Євро-2012;
- 3) формування пізнавального інтересу до європейських країн, інформування населення про європейські цінності;
- 4) просвіта з питань європейської інтеграції України;
- 5) донесення знань про економічний, бізнесовий, культурний потенціал Донецького регіону до користувачів.

Особлива увага бібліотекарів, безперечно, має бути сконцентрована на розкритті спортивної теми, доведенні до читачів інформації про важливість чемпіонату Європи з футболу для України. Останніми роками вийшло з друку чимало цікавих книг, присвячених спорту. Серед них, наприклад, книги Д. І. Гордона «Звезды спорта» (Х., 2004), «Історія олімпійського спорту України» (Донецьк, 2008), В. І. Малова «Сто великих футболистов» (М., 2006), «Сто великих олимпийских чемпионов» (М., 2006), «Сто великих спортивных достижений» (М., 2007), О. Ю. Очкурова «50 знаменитых спортсменов Украины» (Х., 2004). Особливий інтерес становлять видання краєзнавчого характеру. В першу чергу слід назвати книги відомого донецького історика футболу О. А. Бабешка, наприклад, «Виталий Старухин: «Играю головой»: Футбольные хроники нападающего» (Донецьк, 2007). У співавторстві з сином Андрієм Олексійовичем він написав книги «Шахтер» (Донецьк): ілюстрований альбом історії команди» (Донецьк, 2003), «Шахтер» Донецьк: Історія команди. 1936–2006» (Донецьк, 2006) та статистичний довідник «Кто есть кто: Футболисты «Шахтера». 1936–2005» (Донецьк, 2005).

Футболу Донбасу присвячені книги донецького спортивного журналіста М. Ю. Левицького «С «Шахтером» навсегда» (Донецьк, 2007), мариупольських дослідників футболу О. О. Бояренка та С. В. Катрича «Долгий путь к мечте: История мариупольского футбола в цифрах, фактах, воспоминаниях» (Маріуполь, 2005), С. І. Перча «Дончане выходят

на ринг: очерки о ветеранах донецкого бокса» (Донецьк, 2009), Т. В. Єгоренка «Донецкий спорт с трамплина славных лет: Летопись донецкого спорта» (Донецьк, 2003), «Легенды донецкого футбола: 100 невыдуманных историй о «Шахтере» за редакцією В. Малишева (Донецьк, 2006).

Не втратили актуальність і книги попередніх років видання. Наприклад, читачів може зацікавити книга О. В. Блохіна та Д. А. Аркадьєва «Футбол на всю жизнь» (К., 1989).

Важливим джерелом оперативної спортивної інформації є періодичні видання. Їх цінність в умовах обмеженого надходження книг підвищується. Тому бібліотекам доцільно передплатити такі газети та журнали або звертатись до їх електронних версій: «Команда» (<http://komanda.com.ua>), «Спорт-экспресс в Украине» (<http://www.sport-express.ua>), «Спорт-арена» (<http://sport-arena.com.ua>), «Физкультура и спорт» (<http://www.fismag.ru>), «Футбол» (<http://football.ua>), «Футбольное обозрение» (<http://www.it.com.ua>), «Гол» (<http://www.gool.net.ua>), «Фізичне виховання в школі» (<http://www.osvita-ukrainy.com.ua>).

Враховуючи недостатність друкованих видань із зазначених питань, доцільно звертатись до електронних ресурсів. Користувачам можна запропонувати відвідати такі сайти: офіційний сайт УЄФА – <http://www.uefa.com>; офіційний сайт Федерації футболу України – <http://ffu.org.ua>; сайт Інформаційного центру «Україна-2012» – <http://ukraine2012.gov.ua>; сайт комітету громадського контролю ЧЄ-2012 – <http://www.komitet12.org.ua>; офіційний сайт стадіону «Донбас Арена» – <http://donbass-arena.com/ua>; український фан-сайт чемпіонату – <http://uaeuro2012.com>; сайт спільноти прихильників Євро-2012 в Україні і Польщі «EURO-2012.COMMUNITY» – <http://www.euro-2012.if.ua> тощо.

Запити користувачів з питань підготовки та проведення чемпіонату допоможуть задовольнити тематичні картотеки «Євро-2012» або їх електронні версії. Також в систематичних картотеках статей бажано створити відповідну рубрику.

Роботу бібліотек в зазначеному напрямку важливо зорієнтувати на різні читацькі категорії, при цьому особливої уваги потребують прихильники спорту, зокрема футболу.

Виявити цю групу користувачів та їх уподобання можна за допомогою анкетування. Пропонуємо анкету для їх опитування (див. Додаток 1).

На підставі проведеного анкетування та лише за наявності літератури бібліотеки спроможні надавати індивідуальним та колективним абонентам, зацікавленим у регулярній інформації, допомогу шляхом підготовки інформаційних списків літератури.

Більше можливостей мають бібліотеки для підготовки тематичних списків літератури, списків спортивних сайтів, дайджестів, бібліографічних нарисів.

Зацікавленню користувачів літературою про спорт сприятимуть масові форми надання інформації. Викликати та посилити інтерес до такої інформації можуть книжкові виставки на спортивну тематику «Україна – спортивна країна», «Славить державу не влада, славить державу спорт», «Спорт номер один» (про футбол в Україні та світі), «Футбол об'єднує усіх», «Молодь обирає спорт», «Спортивні пріоритети Донбасу».

До оформлення книжкових виставок слід підходити творчо. Розкривати зміст представлених на виставці книг, статей слід за допомогою зображальних засобів, предметів, що мають відношення до спорту. Наприклад, на книжковій виставці «Україна-2012. Європа без кордонів, футбол – без меж» можуть бути представлені мапи України та Польщі з позначенням міст, які прийматимуть чемпіонат Європи, ілюстративний матеріал, футбольний м'яч або його макет тощо.

Розвиток процесів, пов'язаних з підготовкою України і, зокрема, Донецької області до чемпіонату Європи з футболу можна висвітлювати за допомогою календаря «Євро-2012 вже не за обрієм». На ньому рекомендуємо розміщувати матеріали про різні аспекти підготовки до чемпіонату, а саме про будівництво, реконструкцію та створення у Києві, Львові, Донецьку, Харкові та прилеглих до них територій та у населених пунктах, розташованих за маршрутами руху учасників чемпіонату і туристів, відповідної інфраструктури про підготовку туристичних маршрутів та інших видів організації дозвілля гостей міста, волонтерів, які будуть допомагати в обслуговуванні іноземних відвідувачів. На цьому календарі доцільно відмічати час, що залишився до початку чемпіонату Європи з футболу 2012 року.

Для любителів спорту рекомендуємо організувати цикл годин цікавих повідомлень «Коли ми забуваємо про політику...». Деякі з них доцільно присвятити футболу, його історії, континентальним чемпіонатам. На заході під назвою «Головні футбольні змагання континенту» можна повідомити аудиторії, що чемпіонат Європи з футболу – це головне змагання національних збірних під егідою УЄФА (Союз Європейських футбольних асоціацій – від англ. UEFA).

Уперше ідею проведення турніру для європейських національних збірних висунув колишній генеральний секретар французької футбольної федерації Анрі Делоне. Незважаючи на те, що ця ідея була відхилена, вона знайшла прибічників і згодом була втілена в життя. Проводиться цей турнір кожні чотири роки, починаючи з 1960. Спочатку турнір називався Європейський кубок, у 1968 р. назву змінили на «Чемпіонат Європи з футболу». Якщо до 1970 р. тільки чотири команди брали участь у фінальній частині, то у 1980 р. їхня кількість збільшилась до восьми, а в 1996 р. – до шістнадцяти. Збірні, що беруть участь у фінальній частині турніру, визначаються серією кваліфікаційних ігор.

Для футбольних вболівальників, напевно, найбільш цікавою є інформація про український футбол, донецьку команду «Шахтар». Бібліотеки мають докласти чимало зусиль, щоб ознайомити користувачів з історією українського футболу, його досягненнями та проблемами. В цій роботі рекомендуємо використовувати такі форми: година спортивної інформації «Українському футболу – 117 років», краєзнавча година «Моє місто і спорт», інформаційний калейдоскоп «Спортивні віхи українського футболу», бесіда-дискусія «Футбол і політика». На вечір-зустріч «У спорті треба жити яскраво» рекомендуємо запросити колишніх футболістів. Доцільно також організувати виїзд до музею ФК «Шахтар».

Інформаційний калейдоскоп може проходити у форматі «запитання – відповідь». Пропонуємо приклади запитань:

– Коли і де відбулась перша зустріч футбольних команд Західної та Центральної України? (26 листопада 1939 р. у Львові грала збірна міста проти київського «Динамо», яке отримало перемогу).

– Найпотужніші футбольні команди української прем'єр ліги? («Динамо» (Київ), «Шахтар» (Донецьк), «Металург» (Харків), «Дніпро» (Дніпропетровськ).

– Найкращий, за визначенням Національного Олімпійського комітету, футболіст України ХХ століття? (Олег Блохін).

– Якого українського футболіста визнали воротарем року тричі поспіль у 2007, 2008 та 2009 роках? (Андрія П'ятова).

– За які команди грав великий Валерій Лобановський? В якому віці він став тренером? (Київське «Динамо», одеський «Чорноморець», донецький «Шахтар»; у 29 років).

– В яких українських та польських містах проведуть матчі чемпіонату Європи 2012 з футболу? (Київ, Донецьк, Львів, Харків, Варшава, Вроцлав, Гданськ, Познань).

– Скільки команд братимуть участь у фінальній частині чемпіонату Євро-2012? (16).

– В якій країні відбудеться чемпіонат Європи 2016 р. з футболу? (Франція).

Ефективною формою знайомства читачів з літературою про спорт є презентація нових книг або представлення книг попередніх років видання. Наприклад, чимало цікавого можуть дізнатись прихильники футболу під час презентації книги Г. Кузьміна «Были и небыли нашего футбола» (Х., 2000). У ній йдеться про становлення команди «Динамо», драматичні події футбольного життя. Ця книга цікава ще й тим, що автор спираючись на архівні документи, розповіді свідків відкрив правду про легендарний «матч смерті», який відбувся у 1942 році.

У період підготовки до чемпіонату з футболу важливо показати високу значущість турніру, що відбудеться у Донецьку в контексті формування позитивного іміджу регіону. Організація та проведення

чемпіонату на Донеччині надає можливість та перспективи підняти престиж області на якісно новий рівень в очах світової футбольної спільноти. Ця тема може бути предметом обговорення під час інформаційної години «Донбас – регіон європейського футболу».

У квітні 2011 року донецькому футбольному клубу «Шахтар» виповнюється 75 років. Цій знаменній події бібліотеки можуть присвятити цикл масових заходів, куди увійдуть тематична полиця «Футбол по-донецькому», фотовиставка «Зупинись, мить, ти прекрасна!», інформаційна година «Футбол крізь роки».

Цікавим і пізнавальним може стати вечір-портрет «Золота сторінка українського футболу».

Орієнтовна структура заходу:

1. Сторінки футбольного літопису: історія ФК «Шахтар». Бесіда-хроноскоп.

2. «Футбол на все життя». Виступ ветерана футболу.

3. Легенди донецького футболу: по сторінках книги «Легенды донецкого футбола. 100 невыдуманных историй о «Шахтере» (Донецьк, 2006) за редакцією В. Малишева.

4. «Знай наших!». Вікторина.

Орієнтовані питання до вікторини:

– Рік створення футбольної команди «Шахтар» та її перша назва? (1936 р., «Стахановець»).

– Засновники команди «Шахтар» (Н. Наумов, Г. Бікезін).

– Коли «Стахановець» перейменували на «Шахтар»? (1946 р.).

– Яка сімейна династія залишила слід в історії «Шахтаря»? (Чанових: Віктор Гаврилович та його сини В'ячеслав та Віктор).

– Легіонери «Шахтаря» у 60-ті роки ХХ ст. (Валерій Лобановський, Олег Базилевич).

– Кращий футболіст «Шахтаря» усіх часів (Віталій Старухін).

– Який тренер зробив «Шахтар» однією з провідних команд Радянського Союзу? (Олег Олександрович Ошенков).

– В якому році «Шахтар» дебютував у розіграші Кубка УЄФА? (1976 р.).

– Коли був створений футбольний клуб «Шахтар»? (1989 р.).

– З чого розпочалась нова віха в історії команди? (У 1996 р. президентом клубу став Рінат Ахметов).

– Перший іноземний тренер команди «Шахтар»? (Невіо Скала).

– Найголовніше досягнення донецького клубу? (У 2009 р. «Шахтар» вперше завоював Кубок УЄФА).

– Коли було відкрито стадіон «Донбас Арена»? (29 серпня 2009 р.).

– Види діяльності, окрім футболу, якими займається ФК «Шахтар»? (Спонсорство і реклама, продаж білетів та абонементів, клубної атрибутики, телевізійних прав).

При підготовці до вечора-портрета рекомендуємо використовувати статтю та літературу, яку містить «Календар знаменних і пам'ятних дат Донецької області. 2011 рік» (Донецьк, 2010).

Популярною формою бібліотечної роботи залишаються клуби за інтересами. За наявності групи шанувальників футболу бібліотеки можуть організувати відповідний клуб. Клуб шанувальників футболу дасть змогу однодумцям збиратися разом, обговорювати спортивні теми. Специфіка такого клубу полягає в тому, що він може об'єднувати користувачів будь-якого віку. Однак інтерес до такої форми роботи скоріш за все виникне у молоді. Тому бібліотеці при розробці програми фанклубу слід враховувати особливості аудиторії і передбачити інтерактивні форми роботи: літературний «футбол», інформаційний круїз, галерея портретів, турнір знавців футболу.

Сьогодні вже нікому не треба доводити, що чемпіонат Європи з футболу – це можливість для України заявити про себе, підвищити імідж країни. Для бібліотек – це привід активізувати роботу з поглиблення знань про історію та сучасність України.

Висвітлити ці питання пропонуємо за допомогою різноманітних форм масової роботи: книжкових виставок «Україна: обличчя нової епохи», «Україна 2010–2012: головні події», огляд періодичних видань «Україна крокує у майбутнє», фотоконкурс «Моя чарівна земля – Україна», актуальна розмова «У долі людини – доля України».

Чемпіонат Європи – це не лише футбольні змагання, а й багато вільного часу, який туристи зможуть витратити на знайомство з визначними пам'ятниками Донецького регіону. Зараз у Донецькій області ведеться робота з метою підвищення туристичної привабливості краю, оптимізації маршрутів, що дозволить подарувати гостям гарний відпочинок і враження, які ніколи не забудуться.

До цього процесу можуть долучитись і бібліотеки. Мета цієї роботи – перш за все нагадати мешканцям області про те, що Донеччина – це дивовижний край зі своєрідною природою, самобутньою давньою історією та унікальним поєднанням традицій різних етнічних груп; край працелюбних і гостинних людей.

Робота з розповсюдження краєзнавчих знань має бути різноплановою. Стимулювати інтерес читачів до краєзнавчої інформації доцільно за допомогою краєзнавчих інформаційно-пізнавальних годин, краєзнавчих тематичних вечорів, літературно-краєзнавчих подорожей та мандрівок, краєзнавчих калейдоскопів за темами: «Краю мій рідний, криниця моєї душі», «Рідна земле із співучим іменем Донбас», «Перлини духовної спадщини рідного краю».

У кожній бібліотеці області діє краєзнавча книжкова виставка. Однак не завжди її оформленню приділяється достатня увага. В той же час

без яскравості й наочності така виставка не живе, а функціонує і це може привести до нульової ефективності використання даної експозиції.

Тому в період підготовки до Євро-2012 книжкові виставки та краєзнавчі куточки мають бути поновлені. При підготовці краєзнавчої виставки слід використовувати креативний підхід, який передбачає оригінальну назву та подачу матеріалу, експонування предметів, фотографій, творів народних умільців, продумане поєднання кольорів в оформленні. Наприклад, цікаве втілення може мати виставка-роздум «Донбас в добу змін», яка має на меті осмислення сучасного розвитку регіону, вироблення власного погляду. Композиційно виставка має бути сконструйована як дискусія: одні документи представляють позитивні відгуки, а інші – негативні, тобто, експоновані видання дискутують між собою. На великих бутафорських дисках поряд з літературою бажано представити ілюстрації, фотографії, які допоможуть зробити акцент на актуальних питаннях, проблемах сучасного життя регіону, а також коментарі до них. На декількох вільних дисках відвідувачі додають свої відгуки, роздуми щодо теми виставки.

Схвально сприймаються користувачами виставки-портрети. Рекомендуємо оформити протягом певного часу серію виставок-портретів «Донбаський характер», кожна з яких буде присвячена видатному діячу Донбасу, наприклад, Президенту України В. Ф. Януковичу, космонавтам Л. Д. Кизиму та Г. Т. Береговому, художнику А. І. Куїнджі, танцівнику В. Я. Писареву, спортсмену С. Н. Бубці, співакці Л. С. Шевчук та ін.

Цикл заходів доцільно присвятити історико-культурному туризму. До нього можуть увійти: книжкова виставка «Донбас туристичний», краєзнавчі заочна та віртуальні екскурсії «Відкрий для себе Донецьк», «Стежками рідного краю», «Прогулянки вулицями рідного міста», «Наш Донбас – це цілий світ», літературна подорож «Донбас літературний», слайд-шоу «Сім чудес Донбасу», «Пам'ятки природи та культури Донбасу». Мета цих заходів – надати інформацію про унікальні куточки неповторного природного середовища та духовні святині: Святогірську лавру, природні заповідники «Хомутовський степ» та «Кам'яні могили», ландшафтні парки «Клебан Бик», «Меотида», «Краматорський», геологічний пам'ятник природи «Дружківські скам'янілі дерева», артемівські соляні шахти, дендропарки та заповідники, сонячне узбережжя Азовського моря, лікувальні озера та ін.

Важливим засобом надання інформації про край залишаються малі форми: буклети, пам'ятки, дайджести, путівники, літературно-краєзнавчі екскурсії «Свідки історії» (про природні та рукотворні об'єкти Донеччини), «Святині Донбасу», «Вулиці розповідають». Доречною буде інформація в електронному вигляді, наприклад, можна підготувати компакт-диск «Знайомтесь, Донецький регіон» (електронний путівник по краю).

Реалізувати інформаційну та культурно-просвітницьку функцію бібліотеки області можуть під час проведення чемпіонату Європи 2012 р. з футболу. На гостей чемпіонату може бути розрахований інформаційний стенд двома мовами: українською та англійською. Крім інформації про чемпіонат, він може містити списки готелів з адресами і телефонами та списки об'єктів сервісного обслуговування (ресторанів, кафе, медичних закладів, автомобільних заправочних станцій, станцій технічного обслуговування та ін.). Бібліотечні заклади мають також передбачити організацію виїзних книжкових та фотовиставок, які розгортатимуться у містах відпочинку гостей, участь у міських культурних та дозвіллевих заходах.

Важливим напрямком роботи бібліотек під час підготовки до Євро-2012 є поширення серед користувачів знань про європейські країни та європейські цінності. Зростання уваги до проблем розвитку Європейського Союзу спричинено проголошеною Україною стратегічною метою інтеграції в Європу та адаптації життя її громадян до європейських стандартів.

Останніми роками бібліотеки області розпочали роботу з долучення користувачів до джерел інформації про Євросоюз. Продовжуючи цю діяльність, бібліотечні заклади можуть її урізноманітнити. Важливо привернути увагу користувачів до питань діяльності Європейського Союзу, тенденцій розвитку держав-членів, показати дану проблему у різних аспектах. У бібліотеках доцільно створити або активізувати роботу вже існуючих Центрів європейської інтеграції. В межах таких центрів користувачі можуть отримати літературу про Євросоюз та з питань євроінтеграції, скористатися відповідними електронними базами даних і вебліографічними списками, взяти участь в круглий столах, презентаціях освітніх програм.

З метою комплексного представлення матеріалу на вказану тему, у бібліотеці варто організувати інформаційний куточок «Європейський Союз – наш сусід». Тут можна розмістити матеріали з періодичних видань, аналітичні матеріали, представити інформаційний калейдоскоп «Навчання в Європі», інформаційний дайджест «Запрошує Європа», серію інформаційних вернісажів «Панорама культурного життя Німеччини (Італії, Франції та ін.)». Складовою інформаційного куточка може стати книжкова виставка «Європейський Союз – сім'я демократичних європейських країн».

Окремо можна оформити виставку-дискусію «Євросоюз – новий старт для України?» або виставку-представлення «Європа стає ближчою».

Можливість висловити свої думки щодо євроінтеграційних процесів надають користувачам політичні дебати «Ми йдемо в Європейський дім», круглий стіл «Україна та Європейський Союз – перспективи інтеграції», дискусія «Україна і ЄС – разом у майбутнє», ділова гра «Перспективи входження України до Європейського Союзу».

Актуальній темі варто присвятити день інформації «Інтеграція в європейський освітній простір», який розрахований на викладачів, студентів, старшокласників та їх батьків. Цей захід може складатися з виставки «Європейські стандарти вищої освіти», огляду статей з періодичних видань «Болонський процес у вузах України», консультації з пошуку інформації в Інтернеті, презентації електронної бази даних «Євросоюз», зокрема розділу «Європейська освіта».

Найбільший інтерес у користувачів викликає інформація країнознавчого характеру. Задовольнити його радимо за допомогою заочних та Інтернет-подорожей «Галопом по Європам», «Англія знайома і незнайома», «Велике європейське турне», «Я пізнаю світ: Європа», «Швейцарія – країна озер та банків», фотовиставка «Європа очима наших читачів».

Цікаво можна організувати роботу з популяризації культурної спадщини Європи, сучасних мистецьких напрямів. Для популяризації європейської культури доречними будуть книжково-ілюстративні виставки «Шедеври європейської літератури», «Бібліотека сучасного англійського (французького) роману», «Західноєвропейський живопис», «Душа Польщі в її традиціях», «Моду диктує Париж», виставка-панорама або слайд-шоу «Великі музеї Європи», літературний компас «Літературне вікно Європи», свято класичної музики «Мова, яку розуміють усі» (до Міжнародного дня музики).

Перевірити знання користувачів з європейської культури можна, запропонувавши їм участь у турнірі «Єдність у розмаїтті». Турнір складається з трьох раундів.

Раунд I. Назвіть батьківщину видатних людей.

1. Альфред Нобель (Швеція)
2. Альбрехт Дюкер (Німеччина)
3. Адам Міцкевич (Польща)
4. Франциско Гойя (Іспанія)
5. Антонін Дворжак (Чехія)
6. Джузеппе Верді (Італія)
7. Джордж Байрон (Англія)
8. Харменс ван Рейн Рембрандт (Нідерланди)

Раунд II. «Автора!»

1. «Місячна соната» (Людвиг ван Бетховен)
2. «Сікстинська мадонна» (Санті Рафаель)
3. «Фауст» (Йоганн Вольфганг фон Гете)
4. «Кармен» (Жорж Бізе)
5. «Маленький принц» (Антуан де Сент-Екзюпері)
6. «Кола Брюньон» (Ромен Роллан)
7. «Мислитель» (Огюст Роден)
8. «Гаргантюа і Пантагрюель» (Франсуа Рабле)

9. «Пригоди бравого вояка Швейка» (Ярослав Гашек)

10. «Сон у літню ніч» (Вільям Шекспір)

Раунд III. Що, де, коли?

1. Які два видатні письменники XVII ст. померли в один і той самий рік та день? (Вільям Шекспір і Мігель Сервантес)

2. Літературний псевдонім якого відомого письменника збігається з назвою великого європейського міста? (Джек Лондон)

3. У 2011 році виповнюється 240 років від дня народження цього шотландського письменника. Він започаткував жанр поетичного роману та створив взірці сучасного історичного роману. Назвіть його ім'я. (Вальтер Скотт)

4. В якій країні з'явився танець «полька»? (Чехія)

5. Хто з французьких художників став родоначальником імпресіонізму? (Едуард Мане)

6. З якої країни прийшли танці «мазурка» і «полонез»? (Польща)

7. В яких містах Європи проводяться три найбільші кінофестивалі у світі? (Канни, Венеція, Берлін)

8. В якій країні знаходиться музей Прадо? (Іспанія)

9. Яка видатна французька письменниця приятелювала з Альфредом де Мюссе, Проспером Меріме, Олександром Дюма, Бальзаком, Віктором Гюго? (Жорж Санд)

10. Хто був родоначальником нового виду байки у світовій літературі? (Жан де Лафонтен)

Враховуючи, що сучасний стан читання, зокрема класичної літератури, є незадовільним, бібліотечним фахівцям слід активізувати роботу з літературною класикою. Вдалою формою повернення до читача зарубіжної, у тому числі європейської літератури, є серія виставок «Книги-ювіляри». Звертаємо вашу увагу, що у 2011 р. творами-ювілярами є такі книги європейських письменників: Д. Аліг'єрі «Божественна комедія» (690 років); В. Шекспір «Сон в літню ніч» та «Венеціанський купець» (475 років), «Гамлет» (410 років); Д. Дефо «Робінзон Крузо» (290 років); Р. Е. Распе «Пригоди барона Мюнхгаузена» (220 років); Стендаль «Червоне і чорне» (180 років); О. де Бальзак «Шагренева шкіра» (180 років); В. Гюго «Собор Паризької богоматері» (180 років); О. Дюма-батько «Граф Монте-Крісто» (165 років); Г. Флобер «Пані Боварі» (155 років); Е. Золя «Гроші» (120 років); А. Конан-Дойль «Пригоди Шерлока Холмса» (120 років); Т. Манн «Буденброки» (110 років); К. Чапек «Війна із саламандрами» (75 років); Е.-М. Ремарк «Тріумфальна арка» (65 років) та ін.

Долучаючи користувачів до європейського виміру, деякі бібліотеки області використовують таку форму роботи як євроклуби. На допомогу створенню таких клубів спрямований методичний посібник «Методика створення і функціонування євроклубів» (Донецьк, 2008). Доцільно

продовжити діяльність в цьому напрямку, поширюючи її на учнів загальноосвітніх закладів, працюючу молодь.

Працюючи в зазначених напрямках, активно долучаючи користувачів до знань, бібліотеки області зроблять значний внесок у важливу справу – чемпіонат Європи 2012 року з футболу.

Анкета

Шановний читачу!

Просимо Вас відповісти на питання запропонованої анкети. Відповіді допоможуть дізнатися Вашу думку про спорт, читання літератури спортивної тематики, враховувати їх при організації культурно-просвітницької роботи бібліотеки з популяризації спорту.

1. Чи цікавить Вас спорт? Якщо «так», то які його види?

- Так Ні

2. Чи читаєте Ви літературу з питань спорту? Якщо «так», то які теми Вас цікавлять?

- Так Ні

3. Ви надаєте перевагу:

- читанню друкованої продукції;
 віртуальному читанню.

4. З якою метою Ви звертаєтесь до літератури зі спортивної тематики?

- розширення кругозору;
 допомога у заняттях зі спорту.

5. Які інформаційні ресурси бібліотеки Ви використовуєте найчастіше?

- книги;
 періодика;
 електронні ресурси (Інтернет, власні бази даних).

6. Чи потрібна Вам допомога в одержанні інформації про спорт?

- Так Ні

7. Чи маєте потребу в отриманні постійної інформації про нові надходження спортивної тематики? Якщо «так», то у якій формі?

- Так Ні
 індивідуальне інформування;
 колективне інформування.

8. Які форми просвітницької діяльності бібліотеки, спрямовані на просунення знань про спорт, викликають у Вас інтерес?

- книжкові виставки;
 обговорення актуальних книг та статей;
 зустрічі зі спортсменами;
 клуби за інтересами;
 інше _____.

9. Повідомте, будь ласка, інформацію про себе:

Ваш вік: 18–21 22–35 36–45 46–60
 більше 60 років

Освіта: середня базова вища повна вища

Дякуємо за співпрацю!

Виробничо-практичне видання

БІБЛІОТЕКИ ОБЛАСТІ НАЗУСТРІЧ ЄВРО-2012

Методичні поради

Укладач:

І. А. Пилипенко

Редактор:

Т. С. Литвин

Науковий редактор:

Н. В. Петренко

Відповідальний за випуск:

Л. О. Новакова,
засл. працівник культури України

Комп'ютерний набір:

В. І. Копійка

Макет:

І. А. Венгренюк

Підп. до друку 17.08.2011. Формат 60x84 1/16. Папір офісний.
Друк різнографний. Гарнітура Times. Ум. друк. арк. 0,8.
Обл.-вид. арк. 0,7. Зам. № 08172011. Наклад 80 пр.

Видавниче підприємство «Східний видавничий дім»
(Державне свідоцтво № ДК 697 від 30.11.2001)
83086, м. Донецьк, вул. Артема, 45
тел./факс (062) 338-06-97, 337-04-80